

'Alsof iemand door het raam naar je zwaait'

HET NIEUWE THUISKIJKEN Overal ter wereld ontstaan nieuwe vormen van thuis kijken. Couch potatoes en Netflixzombies worden ingehaald door online watch parties, digitale inleidingen en virtuele nagesprekken. "Iedereen klaar om te klikken? 3, 2, 1... Dan mag je nu de film starten."

Door onze medewerker **Dana Linssen**

Er is nog geen goeie hashtag voor, maar een beetje film-liefhebber die deze dagen door z'n tijdlijn op sociale media scrollt ziet ze vanzelf voorbijkomen: #ViewingParty, #WatchParty, #VirtualScreeningRoom, #CoronaCinema en in Italië, waar het fenomeen de vorm aanneemt van filmprojecties vanuit het raam op een gebouw aan de overkant, #CinemaDaCasa. Deze nieuwe vormen van thuis kijken ontstaan momenteel overal ter wereld. Soms worden ze georganiseerd door filmtheaters, zoals Lumière Cinema in Maastricht dat vorige week de online-only première van de film *Jumbo* voorzag van inleiding en nagesprek via Facebook Live.

Vaker zijn het individuen en vriendengroepen. Journalist Maarten Dallinga richtte Corona Cinema op, waar de deelnemers gezamenlijk films kijken en nagespreken. Hij begon met zijn eigen adresboekje, maar heeft inmiddels een Facebookgroep aangemaakt. Zijn plan had aanvankelijk vooral een sociale functie, legt hij uit. Met een groeiende groep film-liefhebbers stemmen ze welke film ze zullen kijken en praten erover na via videoplatform Zoom. Ze kijken gelijktijdig. „Iedereen klaar om te klikken? 3, 2, 1... Dan mag je nu de film starten.”

Afgelopen zaterdag was dat Eddie Murphy-komede *Dolemite is My Name*. De kwaliteit van de film doet er niet eens zoveel toe. Er is een inleiding, en linkjes voor wie meer wil weten over het blaxploitationgenre, of de originele film van stand-up comedian Rudy Ray Moore waar Murphy zich op baseerde. Nadat Lara Rense op Radio1 over het initiatief van Dallinga had verteld volgden de Jonge Humanisten uit Groningen zijn voorbeeld. Een tweede Corona Cinema was geboren. Psycholoog Ivo Hengst sloot zich in zijn studietijd bij de Jonge Humanisten aan en organiseert nog steeds diverse discussie- en zingevingsbijeenkomsten. Daar blijkt juist nu grote behoefte aan, blijkt na een gezamenlijke kijk sessie van documentaire *Minimalism*. Wat is eigenlijk „ontspullen”, vraagt men zich af. Gaan we nu ook bewuster en zuiniger met onze tijd om, door de corona-isolatie? Er ontstaat een levendige en soms heel intieme uitwisseling achteraf. In beide groepen vind je deelnemers met allerlei achtergronden, van thuiswerkers tot

FOTO: S'ANDREAS SOLARO, GIUSEPPE LAMI, DOMENICO STINELLIS, MARCO ASILO / AFP, AP, EPA

mensen met vitale beroepen, en allemaal op zoek naar de samenbindende functie van film.

Top Gun

Om die reden besloten ook *New York Times*-critici Manohla Dargis en A.O. Scott een Watch Party te organiseren, maar dan vanuit de krant. Lezersbinding, maar ook om „in deze abnormale tijden mensen iets te geven wat ze aan hun 'normale' leven herinnert, en film en kunst hebben die functie”, aldus Dargis aan de telefoon. Ze keken met hun lezers *Top Gun*, een film die iedereen kent, een beetje campy, en breed beschikbaar. „Voor mij is schrijven altijd al een gedeeld proces. Zodra je een tekst hebt gepubliceerd is hij van de lezer. Het creëren van een virtuele gemeenschap versterkt dat.” Vooral nog communiceren ze met hun lezers via de reacties op de site en via Twitter. Hun bevindingen vatten ze weer samen in een nieuwe tekst, waarin ze ook uitstapjes maakten naar de filmgeschiedenis. Dargis: „Ik ben bijvoorbeeld erg gefascineerd door hoe film een 'bewegend' medium is,

In Italië worden **film-klassiekers** geprojecteerd op huizen en appartementencomplexen.

door hoe die vliegscènes zijn gefilmd. Dan trek ik een vergelijking met William Wellmans pilotenfilm *Wings* uit 1927 en hoop ik dat mensen die ook gaan kijken. We blijven natuurlijk wel filmcritici.” Ze vertelt hoe ze bijna dagelijks vergaderen over de nieuwe journalistieke uitdagingen die nu ontstaan: „Er is veel meer ruimte voor andersoortige stukken, voor filmgeschiedenis, voor het aanbod dat anders ondergesneeuwd dreigt te raken. Zoveel films blijven onbesproken en onzichtbaar. Het is ook onze journalistieke functie om die nu zichtbaar te maken.” De interactie met de lezers is ook ontroerend, vindt ze: „We zijn allemaal emotioneel kwetsbaar op het moment, en deze vormen van uitwisseling geven je het gevoel dat er iemand door het raam naar je zwaait.”

Terwijl tijdens de *viewing parties* mensen vooral communiceren via sociale media en hun diverse privéschermen, ontstond in Italië een heel ander fenomeen. Gianluca Giannelli en Fabia Bettini organiseren al jaren het festival 'Alice nella città' en besloten hun filmbeamer het

balkon op te slepen en films op de huizen aan de overkant te gaan projecteren. 'Cinema da casa' was geboren. Een initiatief dat niet alleen in andere Italiaanse steden navolging vond, maar al snel een wereldwijd fenomeen werd. Bettini en Giannelli via mail: „Er zijn ook screenings geweest in de Filipijnen, Vietnam, Bulgarije, Polen, Japan en Frankrijk.” Ze kijken populaire films als *Una giornata particolare* met Sophia Loren en Marcello Mastroianni in hun beroemde scène op het dak, waarbij de was tussen de ramen aan de overkant lijkt te wapperen en het tweetal door diezelfde ramen naar binnen of naar buiten kijkt, al naar gelang hun kijkrichting.

Projectie op huizen

In Rome ontstond ook het idee om niet alleen maar naar bestaande films te kijken, maar mensen wereldwijd te vragen vanuit hun raam zelf een korte film te maken en te delen. 'From Your Window to Our Screen' was geboren. Kunstenaarscollectief 'Marco Asilo' in kunstenaars- en stadsontwikkelingswijk Pigneto-Pretestino projecteert stille filmklassiekers op de huizen in de buurt en laat ze vanaf deze week voorafgaan door kijktjes door het raam van de wereld. Donatella della Ratta: „Voor ons maakt dit deel uit van het grotere project *Rigenera Roma*. We zijn al langer bezig met het organiseren van allerlei vormen van *community art* en duurzame kunstenaarsinitiatieven. Hoe kun je duurzaam gebruikmaken van de openbare ruimte? Hoe zorg je voor saamhorigheid in een tijd van 'social distancing'? Ik haat die term, het gaat om sociaal gedrag in een tijd van isolement en fysieke afstand. Er is juist meer gemeenschapszin.” Beide initiatieven zijn via sociale media over de hele wereld te volgen.

De Italiaanse voorbeelden prikkelen ook de verbeelding van artistiek directeur David Deprez van Lumière Cinema in Maastricht. Lumière organiseert zo lang de coronamaatregelen duren elke donderdag een gezamenlijke screening via PicL. Deprez: „Ik ben erg geïnspireerd door Mark Cousins' 40 Days to Learn Film, die hij aan het begin van de coronacrisis op YouTube heeft gezet. Het is legitiem en zinvol om een goed aanbod te blijven brengen. Maar als het heel lang gaat duren gaan wij er ook met een beamer op uit.”

Advertentie

nrc webwinkel

by Lassen Kubus kandelaar

De by Lassen Kubus kandelaar kenmerkt zich door de minimalistische vorm. Strak, vierkant en toch sfeervol. Het strakke ontwerp voegt een modern accent toe aan ieder interieur. De kandelaar wordt geproduceerd door het Deense familiebedrijf by Lassen. Een meubelbedrijf dat de nalatenschap van de iconische Deense architecten Flemming en Mogens Lassen in productie houdt en op basis van hun tijdloze ideeën nieuwe ontwerpen maakt.

- Deens design
- Minimalistisch en functioneel
- Goed te combineren
- Vakmanschap van een familiebedrijf
- Afmetingen: 14 x 14 x 14 cm + 6 cm houders

Van 150,- voor **99,-**

Telefonisch bestellen 088-5720572

Bestel nu op nrcwebwinkel.nl

Advertentie

one day only

Bestel op: www.onedayonly.nl t/m 5 april 2020

Handgemaakte klassieke herenschoenen

ORTIZ & REED

TOT **69% KORTING**

250,- Vanaf **79,95***

*Prijs kan per model verschillen